

Inventarisatie Wespandief in 2018: resultaten

Hidde Bult, 25/10/2018

Aanpak

In juni 2018 is een oproep gedaan aan de VWG Bergen op Zoom om in juli-augustus een paar uur te posten op plaatsen met een ruim uitzicht op omringende bossen op zoek naar Wespandieven en hun bewegingen en voedselvluchten zoveel mogelijk op kaart te zetten. Jan-Willem Vergeer (Sovon Vogelonderzoek Nederland) heeft drie speciale telgebieden aangemaakt die de hele Brabantse Wal van Putte tot Steenbergen beslaan. Er is een WhatsApp groep gemaakt om waarnemingen door te geven en ervaringen uit te wisselen. Meldingen door andere leden (Ray, Paranka, Teus en Matthew) en door andere vogelaars op waarneming.nl zijn in een Excelbestand gezet. Als waarneming.nl twee vogels meldde, heb ik aangenomen dat het om een paar ging. Daarna zijn de data op de Sovon site ingevoerd in de drie telgebieden. De richtlijnen van Sovon eisen dat voor een territorium een adulte vogel (broedcode 1) of een paar (broedcode 3) minimaal drie maal gezien moet zijn, waarvan twee maal tussen 20 mei en 10 augustus. Als er sprake is van balts (broedcode 2) of baltsend paar (broedcode 5) dan zijn voor twee of meer waarnemingen nodig een territorium, waarvan één tussen de datumgrenzen. Belangrijk om te melden is dat vogels die in juli en augustus spectaculaire vlindervluchten laten zien veelal geen nest hebben volgens Sovon. Vlinderende vogels zijn daarom stevast met broedcode 1 ingevoerd.

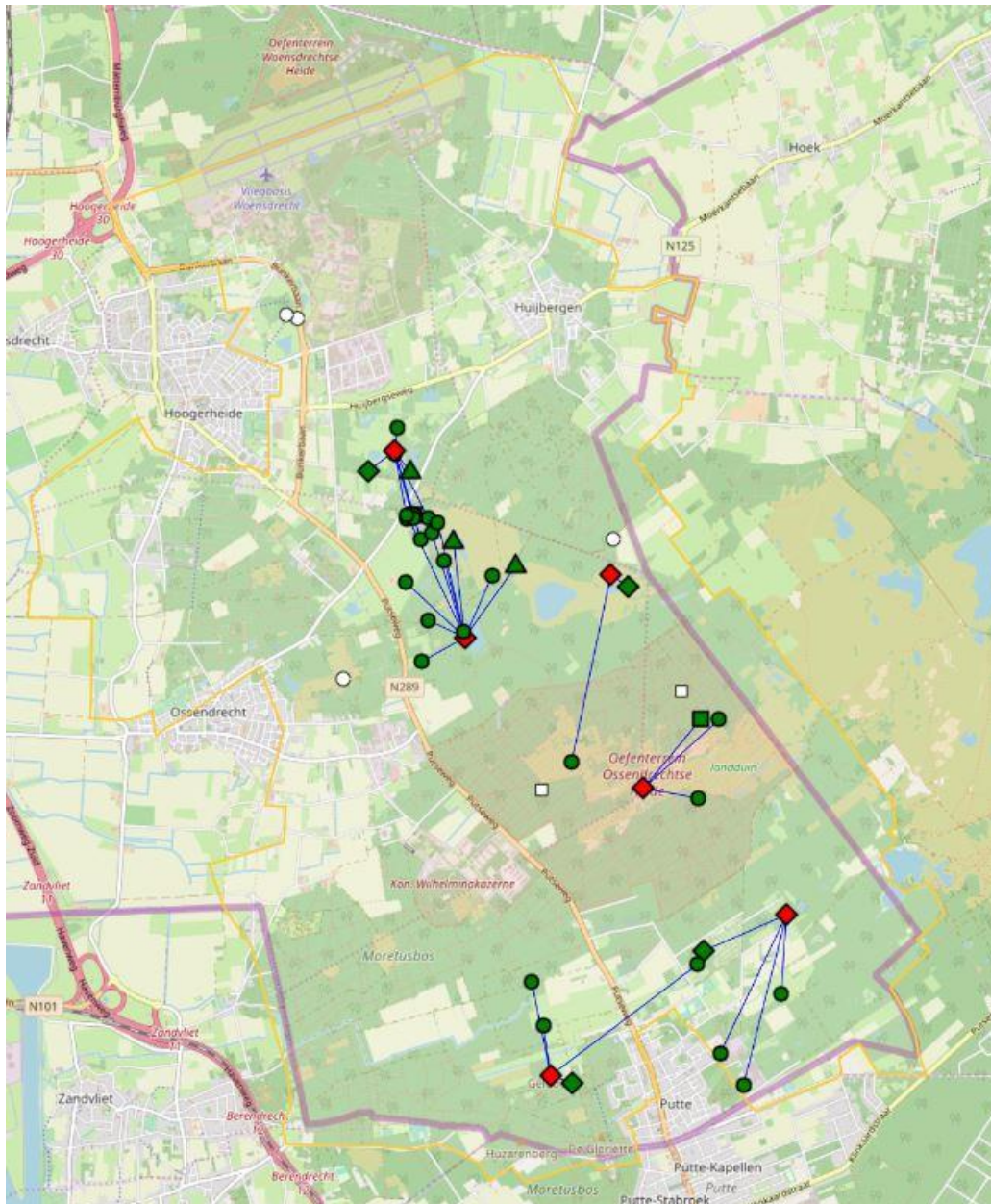
Resultaten

Deze zomer kende ongewoon veel dagen met strakblauwe luchten. Vanaf 9 juni tot begin augustus scheen de zon vaak volle dagen, zonder een zuchtje wind. Op zulke hete dagen ontstaat weinig thermiek en bleken er bijna geen roofvogels te gaan schroeven. Tijdens half tot zwaar bewolkte luchten zag ik per uur vijf maal meer Wespandieven (0,84 per uur in 10,7 uur) dan bij licht- of onbewolkte hemel (0,16 per uur in 6,4 uur). Pas na 8 augustus kwamen er meer dagen met bewolking en thermiek en zijn vaker Wespandieven gespot. Dat was echter rijkelijk laat. Immers, de datumgrens sluit al op 10 augustus en de richtlijnen eisen dat van een adulte vogel minimaal drie waarnemingen nodig zijn, waarvan twee tussen 20 mei en 10 augustus. In die zin werkte de hete zomer niet mee bij het inventariseren.

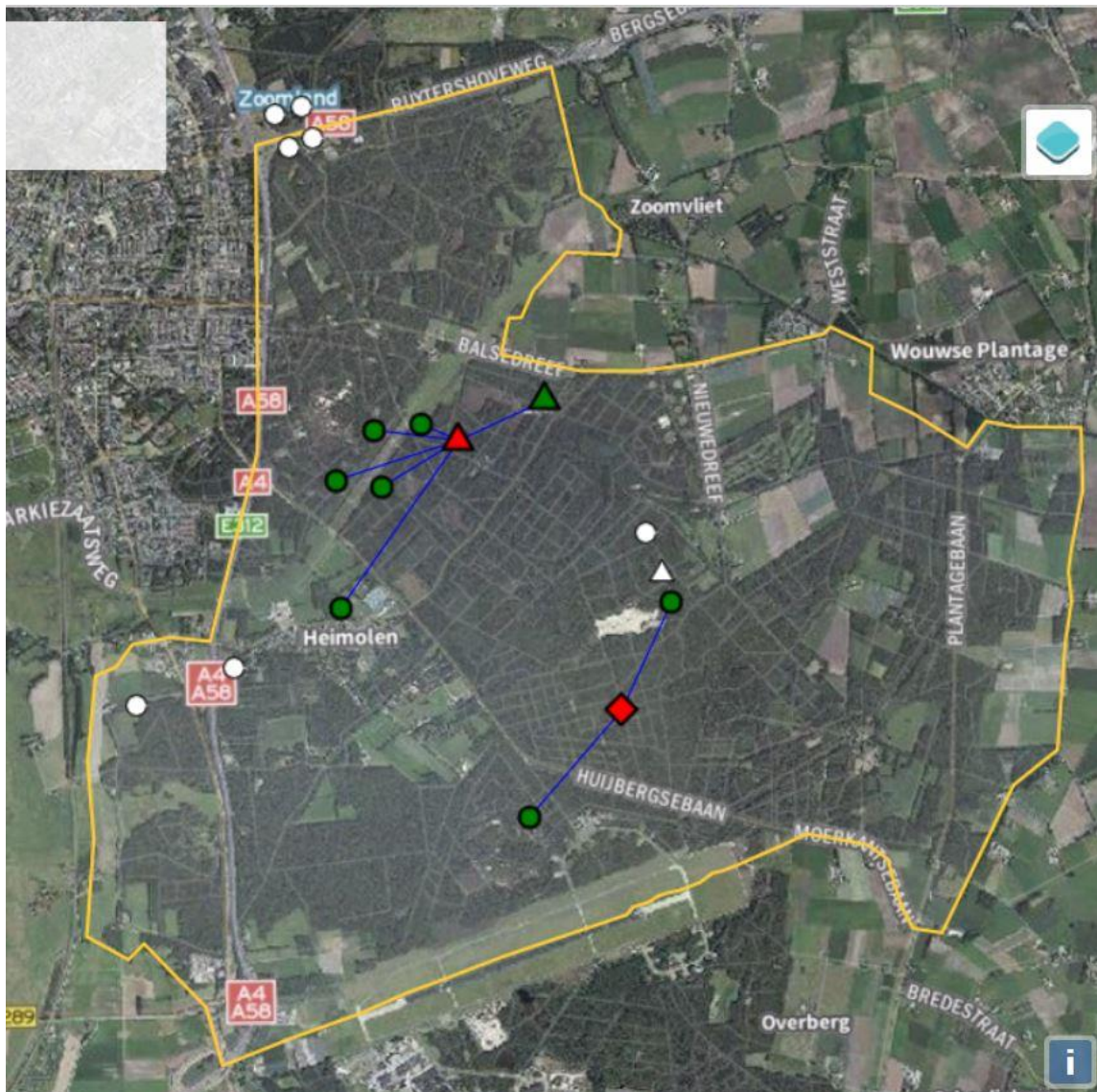
Toch waren er zoveel waarnemingen voor telgebied 11984 Wespandief Brabantse Wal_N2000_zuid in 2018 dat het resultaat met zes territoria redelijk betrouwbaar lijkt. In het noorden lag wellicht nog een zevende territorium (Figuur 1).

In telgebied 11985 Wespandief Brabantse Wal_N2000_noord in 2018 zijn twee territoria opgespoord. Hier was het aantal waarnemers aan de lage kant, en het lijkt aannemelijk dat er nog minstens drie extra territoria lagen. (Figuur 2)

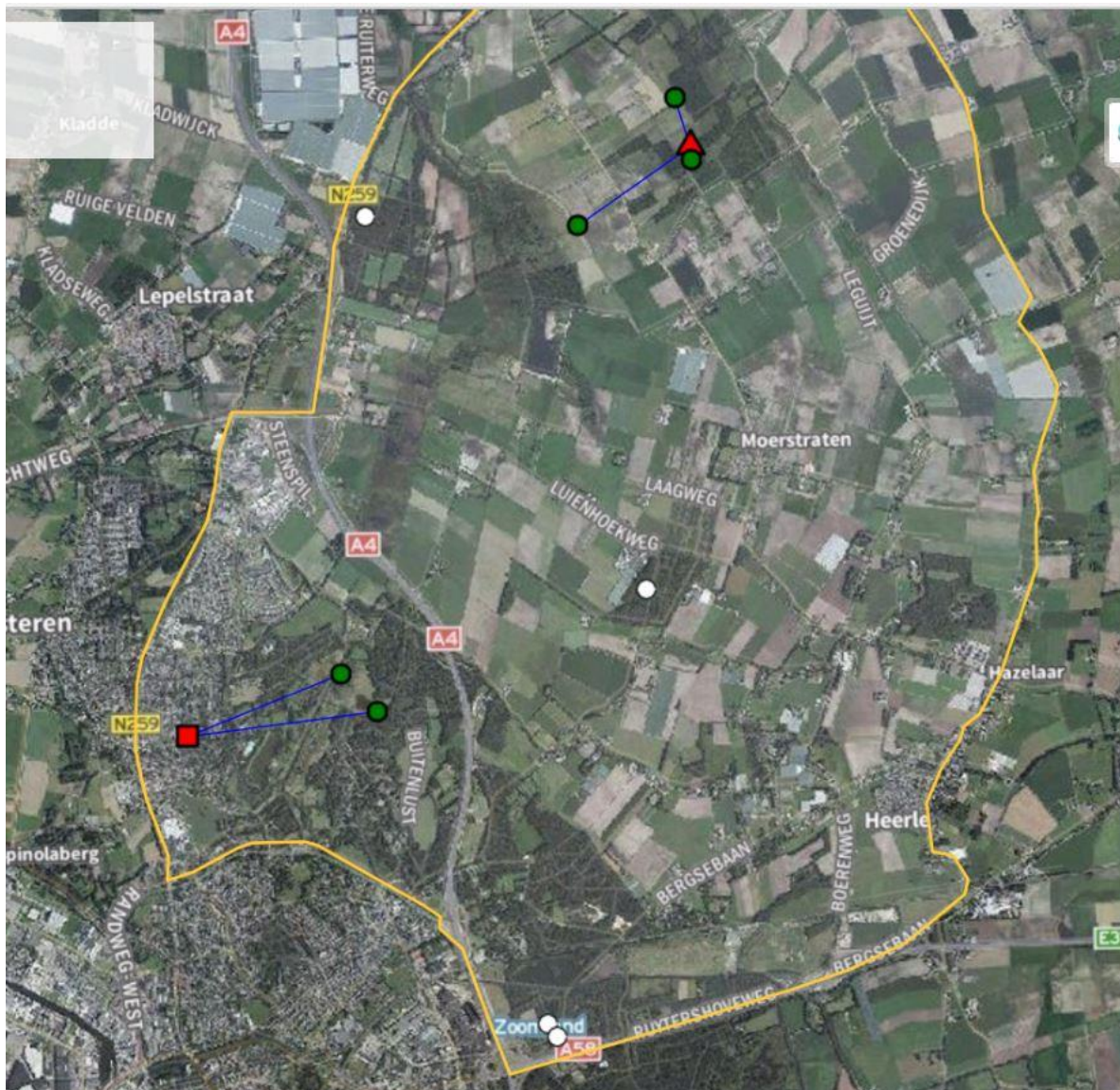
In telgebied 11986 Wespandief Brabantse Wal_ Steenbergen-A58 in 2018 waren wat meer vogelaars actief. Ze vonden twee territoria, maar mogelijk liggen er nog twee meer (Figuur 3).

Figuur 1. Resultaten voor telgebied 11984 Wespensdief Brabantse Wal_N2000_zuid in 2018. De okergele lijn is de plotgrens. Uit de 60 vogels die in telgebied Zuid zijn gerapporteerd destilleerde Autocluster zes territoria. Vijf daarvan hadden een hoge broedcode, zoals alarm (broedcode 7), voedseltransport (broedcode 14) of een jonge, maar wel vliegvlugge vogel (broedcode 12). Cirkels betreffen adulte vogels, bij vierkanten gaat het om zang of balts, driehoeken zijn paren, ruiten zijn alarmerende vogels, pas uitgevlogen jongen ofwel een vertrek- of aankomstplek van een voedselvlucht. Witte symbolen zijn niet bruikbaar volgens Autocluster; soms was de rationale daarvan niet te volgen. Zo werden roepende vogels tussen de DG niet ingesloten bij bestaande clusters op het Militaire Oefenterrein. Echter, voor het totaal aantal territoria maakt dit niets uit. Natuurorganisaties vergaderen vaak in de schuur van Natuurmonumenten tussen Ossendrecht en Huijbergen aan de Abdijlaan. Dat verklaart de vele stippen tussen het Kleine Meer en Kortenhoeff. De omgeving van Huijbergen en de Kooiheide bij de Vliegbasis werd daarentegen weinig bezocht. Wellicht ligt daar nog een zevende territorium, gezien de twee onbenutte waarnemingen naast de Bunkerbaan. Dat kunnen natuurlijk ook vogels uit het nabij gelegen Kortenhoeff zijn geweest.

Figuur 2. Resultaten van Autocluster voor telgebied 11985 Wespensdief Brabantse Wal_N2000_noord in 2018. De okergele lijn is de plotgrens. Autocluster onderscheidt slechts twee territoria. Cirkels betreffen adulte vogels, driehoeken zijn 'paren', de ruit is een roepende ('alarterende') vogel. Witte symbolen zijn niet bruikbaar volgens Autocluster. Meestal komt dat doordat er binnen een straal van 2000 meter onvoldoende waarnemingen zijn. De waarnemingen in het noorden zijn ten noorden van de A58 bij Ruytershove ingevoerd in wrn.nl. Ik heb ze ook nog eens in Zoomland ten Zuiden van de A58 ingevoerd, maar ook dat leverde niets op omdat er geen derde waarneming binnen twee km lag. Gezien ervaringen uit vorige jaren zijn er wellicht toch extra territoria in Zoomland en Mattemburgh evenals een tweede territorium bij de Wouwsche Plantage/ Borgvlietsche Duinen.

Figuur 3. Resultaten van Autocluster voor telgebied 11986 Wespensdief Brabantse Wal_ Steenbergen-A58 in 2018. De okergele lijn is de plotgrens. Autocluster onderscheidt territoria bij Oudland en Buitenlust. In dat laatste geval waren er maar net voldoende waarnemingen, hoewel verschillende leden VWG vlak naast dit terrein wonen. Cirkels betreffen adulte vogels, de driehoek is een 'paar', het vierkant is een roepende vogel. Witte symbolen zijn niet bruikbaar volgens Autocluster omdat er binnen een straal van 2000 meter te weinig geldige waarnemingen zijn. De vogels bij Landgoed Dassenberg en het Pottersbos zijn mogelijk toch aanwijzingen voor een territorium. In het verleden zijn hier nesten of takkelingen waargenomen.